

Käskymuodon tunnistaminen

Käskymuotoa käytetään, kun jotakin on pakko tehdä.

Tule tänne!
Odota hetki!
Avaa ovi!

Kielteistä käskymuotoa käytetään silloin, kun jotakin ei saa tehdä.

Älä tule tänne!
Älä odota minua!
Älä avaa ovea!

Käskymuoto	Kielteinen käskymuoto
Hae ruokavaunu!	Älä hae ruokavaunua!
Pue työvaatteet!	Älä pue työvaatteita!
Tee aamupala!	Älä tee aamupalaa!
Siivoa varasto!	Älä siivoa varastoa!
Puhdista pöytä!	Älä puhdista pöytää!
Petaa sänky!	Älä petaa sänkyä!

Tehtävä 1: Mikä on verbin käskymuoto? Valitse oikea vaihtoehto.

hakea haetaan, hakee, hae, haen

pukea pue, puemme, pukee, puet

tehdä tehdään, tekee, teemme, tee

siivota siivotaan, siivo, siivoa, siivoatte

puhdistaa putsata, puhdista, puhdas, puhdistetaan

pedata petaatte, petaavat, pedata, petaa

Tehtävä 2: Mikä lause on käskylause? Valitse oikea vaihtoehto.

1. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Lattia on liukas!
 - b) Varo liukasta lattiaa!
 - c) Kaatuminen kielletty!
 - d) Liukas lattia!

2. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Käsien peseminen sallittu!
 - b) Pese kädet!
 - c) Kädet pestään tässä!
 - d) Käsipesu!

3. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Pedataan sänky!
 - b) Sänkyjen petaus!
 - c) Petaaminen kielletty!
 - d) Petaa sänky!

4. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Siivoa omat jälkesi!
 - b) Jälkisiivous on tärkeää!
 - c) Siivoan työpäivän jälkeen!
 - d) Siivouspakko!

5. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Puetko työvaatteet työajalla?
 - b) Hän pukee työvaatteet nopeasti!
 - c) Pue työvaatteet ennen työvuoron alkua!
 - d) Työvaatteiden pukeminen tehdään pukuhuoneessa!

Tehtävä 3: Mikä kielteinen käskylause tarkoittaa samaa kuin *ei saa* -lause?

1. Ei saa tupakoida!
 - a) Tupakoi!
 - b) Tupakka tappaa!
 - c) Älä tupakoi!
 - d) Tupakointi on tyhmää!

2. Ei saa juosta käytävällä!
 - a) Juokse käytävällä!
 - b) Älä juokse käytävällä!
 - c) Älä kaadu!
 - d) Juokseminen kielletty!

3. Työvuorossa ei saa käyttää koruja!
 - a) Älä käytä koruja työvuorossa!
 - b) Korut kielletty!
 - c) Koruja saa käyttää!
 - d) Koru on kaunis!

4. Haavaan ei saa koskea likaisilla käsillä!
 - a) Älä koske haavaan likaisilla käsillä!
 - b) Koske haavaan likaisilla käsillä!
 - c) Haava on likainen!
 - d) Ei saa käsitellä likaa!

5. Ruokaa ei saa heittää roskikseen!
 - a) Heitä ruoka roskikseen!
 - b) Ruoka kuuluu roskikseen!
 - c) Heittäminen kielletty!
 - d) Älä heitä ruokaa roskikseen!

Tehtävä 4: Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

Aamuvuoro

Aamuvuorolaisen ensimmäinen tehtävä on kuunnella yövuoron hoitajan raportti. Raportissa kerrotaan yön tapahtumista ja asukkaiden voinnista.

Seuraavaksi tehdään aamutoimet. Asukkaiden aamupesuihin kuuluu alapesu, hiusten kampaaminen, hampaiden tai tekohampaiden pesu, vessassa käynti ja vaatteiden vaihto. Asukkaita autetaan säännöllisesti käymään suihkussa. Aamutoimien jälkeen syödään aamiainen, ja hoitajat avustavat asukkaita aamupalalla.

Aamupalan jälkeen aamutoimet jatkuvat. Lisäksi työpäivä jatkuu erilaisilla tehtävillä. Työtehtäviä ovat esimerkiksi pyykeistä huolehtiminen, pöytien pyyhkiminen ja tiskien laittaminen. Työtehtäviin kuuluu myös seurustelua asukkaiden kanssa ja viriketoiminnan järjestämistä. Viriketoiminta voi olla esimerkiksi laulamista, pelaamista, lukemista tai liikkumista ja ulkoilua.

Lounasaikaan hoitajat varmistavat, että asukkaat saavat ravitsevan aterian. Lounaan jälkeen asukkaat menevät halutessaan päivälevolle ja hoitajat pitävät yleensä oman ruokataukonsa.

Aamuvuoron loppupuolella hoitajat tekevät kirjauksia asukkaiden voinnista ja päivän tapahtumista. Vuoronvaihdon aikaan iltavuorolaiselle raportoidaan suullisesti päivän tapahtumista.

Millaisia ohjeita annat työkaverille?

1. Minkä ohjeen annat työkaverille, kun aamuvuoro alkaa?
 - a) Aloita päivä levolla!
 - b) Kuuntele yövuoron hoitajan raportti!
 - c) Valmistele lounas!
 - d) Järjestä viriketoimintaa!
2. Minkälaisen ohjeen annat työkaverille aamutoimiin?
 - a) Aloita pyykkien pesu!
 - b) Kampaa asukkaiden hiukset ja pese asukkaiden hampaat!
 - c) Jatka työpäivää ilman taukoa!
 - d) Pukeudu ulkovaatteisiin!

3. Mitä ohjaat työkaveria tekemään aamupalan jälkeen?

- a) Siivoa tiskit ja seurustele asukkaiden kanssa!
- b) Lähde yksin ulkoilemaan!
- c) Pidä oma ruokatauko!
- d) Jatka aamupalaa!

4. Mitä ohjaat työkaveria tekemään lounaan jälkeen?

- a) Mene päivälevolle!
- b) Pidä oma ruokatauko!
- c) Pese asukkaiden hampaat!
- d) Älä tee kirjauksia!

Tehtävä 5: Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

Iltavuoro

Iltavuorossa ensimmäinen tehtävä on usein asukkaiden avustaminen päiväkahveilla. Ennen kuin aamuvuoron työntekijä lähtee kotiin, hän antaa raportin päivän tapahtumista iltavuorolaiselle.

Iltavuorossa hoitajat avustavat asukkaita päivittäisissä toiminnoissa, kuten WC-käynneillä. Lisäksi hoitajat vastaavat puheluihin, ottavat vastaan tavaroita ja huolehtivat niiden järjestelystä. Tavarat voivat olla esimerkiksi vaippoja tai ruokahuollon tuotteita.

Päivällisaikaan hoitajat avustavat asukkaita ruokailussa. Iltatoimet alkavat usein pian päivällisen jälkeen. Hoitajat auttavat asukkaita pukeutumaan yöpukuihin. Iltatoimiin kuuluu myös iltapesut, kuten hammaspesut, vaippojen vaihto ja avustetaan asukkaita vessakäynneissä. Tarvittaessa asukkaat siirretään pyörätuoleista sänkyihin. Iltapala syödään joko vuoteissa tai yhteisissä tiloissa, ja iltatoimet jatkuvat iltapalan jälkeen.

Ennen kuin iltavuoro päättyy, laaditaan raportti yöhoitajalle, jotta hänellä on tarvittavat tiedot asukkaiden voinnista ja päivän tapahtumista. Näin hoidon jatkuvuus varmistetaan myös, kun vuorokausi vaihtuu.

1. Minkä ohjeen annat työkaverille, kun iltavuoro alkaa?
 - a) Lähde kotiin!
 - b) Auta asukkaita päiväkahveilla!
 - c) Siivoa yhteiset tilat!
 - d) Aloita heti viriketoiminta!

2. Minkä ohjeen annat työkaverille päivällisaikaan?
 - a) Pukeudu yöpukuun!
 - b) Auta asukkaita ruokailussa!
 - c) Lähde ulkoilemaan!
 - d) Kirjaa päivän säätiedot!

3. Minkä ohjeen annat työkaverille iltatoimien aikaan iltavuorossa?
 - a) Tee iltapesut!
 - b) Järjestä viriketoimintaa!
 - c) Laadi raportti hoivakodin johtajalle!
 - d) Älä tee mitään!

4. Minkä ohjeen annat työkaverille, kun työvuoro on loppumassa?
 - a) Anna yöhoitajalle raportti illan tapahtumista!
 - b) Lähde nopeasti kotiin!
 - c) Älä siirrä asukkaita tuolista sänkyyn!
 - d) Muista käydä iltapesulla!

Käskymuodon tunnistaminen

Tehtävä 1: Mikä on verbin käskymuoto? Valitse oikea vaihtoehto.

hakea	haetaan, hakee, hae , haen
pukea	pue , puemme, pukee, puet
tehdä	tehdään, tekee, teemme, tee
siivota	siivotaan, siivo, siivoa , siivoatte
puhdistaa	putsata, puhdistaa , puhdas, puhdistetaan
pedata	petaatte, petaavat, pedata, petaa

Tehtävä 2: Mikä lause on käskylause? Valitse oikea vaihtoehto.

1. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Lattia on liukas!
 - b) Varo liukasta lattiaa!**
 - c) Kaatuminen kielletty!
 - d) Liukas lattia!
2. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Käsien peseminen sallittu!
 - b) Pese kädet!**
 - c) Kädet pestään tässä!
 - d) Käsipesu!
3. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Pedataan sänky!
 - b) Sänkyjen petaus!
 - c) Petaaminen kielletty!
 - d) Petaa sänky!**
4. Mikä seuraavista on käskylause?
 - a) Siivoa omat jälkesi!**
 - b) Jälkisiivous on tärkeää!
 - c) Siivoan työpäivän jälkeen!
 - d) Siivouspakko!

5. Mikä seuraavista on käskylause?
- a) Puetko työvaatteet työajalla?
 - b) Hän pukee työvaatteet nopeasti!
 - c) Pue työvaatteet ennen työvuoron alkua!
 - d) Työvaatteiden pukeminen tehdään pukuhuoneessa!

Tehtävä 3: Mikä kielteinen käskylause tarkoittaa samaa kuin ei saa -lause.

1. Ei saa tupakoida!
- a) Tupakoi!
 - b) Tupakka tappaa!
 - c) Älä tupakoi!
 - d) Tupakointi on tyhmää!
2. Ei saa juosta käytävällä!
- a) Juokse käytävällä!
 - b) Älä juokse käytävällä!
 - c) Älä kaadu!
 - d) Juokseminen kielletty!
3. Työvuorossa ei saa käyttää koruja!
- a) Älä käytä koruja työvuorossa!
 - b) Korut kielletty!
 - c) Koruja saa käyttää!
 - d) Koru on kaunis!
4. Haavaan ei saa koskea likaisilla käsillä!
- a) Älä koske haavaan likaisilla käsillä!
 - b) Koske haavaan likaisilla käsillä!
 - c) Haava on likainen!
 - d) Ei saa käsitellä likaa!
5. Ruokaa ei saa heittää roskikseen!
- a) Heitä ruoka roskikseen!
 - b) Ruoka kuuluu roskikseen!
 - c) Heittäminen kielletty!
 - d) Älä heitä ruokaa roskikseen!

Tehtävä 4: Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

Millaisia ohjeita annat työkaverille?

1. Minkä ohjeen annat työkaverille, kun aamuvuoro alkaa?
 - a) Aloita päivä levolla!
 - b) Kuuntele yövuoron hoitajan raportti!**
 - c) Valmistele lounas!
 - d) Järjestä viriketoimintaa!

2. Minkälaisen ohjeen annat työkaverille aamutoimiin?
 - a) Aloita pyykkien pesu!
 - b) Kampaa asukkaiden hiukset ja pese asukkaiden hampaat!**
 - c) Jatka työpäivää ilman taukoa!
 - d) Pukeudu ulkovaatteisiin!

3. Mitä ohjaat työkaveria tekemään aamupalan jälkeen?
 - a) Siivoa tiskit ja seurustele asukkaiden kanssa!**
 - b) Lähde yksin ulkoilemaan!
 - c) Pidä oma ruokatauko!
 - d) Jatka aamupalaa!

4. Mitä ohjaat työkaveria tekemään lounaan jälkeen?
 - a) Mene päivälevolle!
 - b) Pidä oma ruokatauko!**
 - c) Pese asukkaiden hampaat!
 - d) Älä tee kirjauksia!

Tehtävä 5: Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

1. Minkä ohjeen annat työkaverille, kun iltavuoro alkaa?
 - a) Lähde kotiin!
 - b) Auta asukkaita päiväkahveilla!**
 - c) Siivoa yhteiset tilat!
 - d) Aloita heti viriketoiminta!

2. Minkä ohjeen annat työkaverille päivällisaikaan?
 - a) Pukeudu yöpukuun!
 - b) **Auta asukkaita ruokailussa!**
 - c) Lähde ulkoilemaan!
 - d) Kirjaa päivän säätiedot!

3. Minkä ohjeen annat työkaverille iltatoimien aikaan iltavuorossa?
 - a) **Tee iltapesut!**
 - b) Järjestä viriketoimintaa!
 - c) Laadi raportti hoivakodin johtajalle!
 - d) Älä tee mitään!

4. Minkä ohjeen annat työkaverille, kun työvuoro on loppumassa?
 - a) **Anna yöhoitajalle raportti illan tapahtumista!**
 - b) Lähde nopeasti kotiin!
 - c) Älä siirrä asukkaita tuolista sänkyyn!
 - d) Muista käydä iltapesulla!

TAITOTALO

Koulutus on Jatkuva oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.